

AMIS-reformi

OSKUN HUOMIOITA

- Reformin periaatteet ovat olleet hyviä, etenkin yksilölliset opintopolut ja työpaikoilla tapahtuva oppiminen
- Opetuksen määrä ja laatu ovat kuitenkin olleet haaste uudistuksen jälkeen
- Työelämälähtöisyyttä tulee vahvistaa
- Ohjauksen puute näkyy esim. sijoittumisessa työelämään

Yksilöllisten opintopolkujen toteutuminen

Vaikka reformin pohjana onkin osaamisperustaisuus ja yksilöllisemmät opintopolut, moni opiskelija ei ole kokenut, että ovat saaneet tarpeeksi opetusta ja ohjausta. Vuoden 2022 AMIS-tutkimuksen mukaan vain 44% opiskelijoista kokee saaneensa tarpeeksi ohjausta ja opetusta.

Työelämässä tapahtuva oppiminen

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen määrä on kasvanut reformin myötä ja on positiivista, että opiskelijat voivat suorittaa näyttöjä myös näissä oppimistilanteissa.

Haasteeksi on kuitenkin osoittautunut se, että sopivia paikkoja työpaikalla tapahtuvaan koulutukseen ei välttämättä löydy. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) mukaan tämä korostuu humanistisilla- ja taidealoilla, joilla työssäoppimispaikkoja on rajatusti. Yleisin syy sille, ettei sopivaa paikkaa työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen löydy, on Karvin tutkimuksen mukaan ohjaamisen ja siihen vaadittavien resurssien sekä tutkintoon soveltuvien työtehtävien vähäisyys.

Työelämässä tapahtuva oppiminen

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen kannalta on olennaista, että opiskelija pääsee itseään kiinnostavaan työssäoppimispaikkaan suorittamaan oppimisjakson ja vaikuttamaan myös jakson suunnitteluun.
Noin 16 % AMIS-tutkimukseen vastanneista koki työtehtävät osaamiseensa nähden liian haastavaksi, mutta vain 76 % vastanneista koki työssäoppimisen lisänneen heidän osaamistaan. Näiden lukujen valossa voimmekin pohtia, onko opiskelijoille annettu niin sanotusti hanttihommia, vai onko opetuksen kautta saatu osaaminen ollut niin hyvällä tasolla työssäoppimista ajatellen, ja tämän takia työtehtävät ovat tuntuneet helpoilta.
Tämä on huolestuttavaa, sillä lain mukaan "koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppisopimuskoulutuksessa ja koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa käytännön työtehtävät ovat sellaisia, että opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiset osaamistavoitteet voidaan niitä tekemällä saavuttaa.”

Työelämässä tapahtuva oppiminen

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen jaksolla on myös tärkeää, että opiskelija saa tukea ja ohjausta niin oppilaitoksen kuin koulutustyöpaikankin puolelta. Vastanneista 73 % kertoo heillä olleen työpaikalla nimetty ohjaaja, jolta he saivat riittävästi ohjausta. 76 % on myös saanut riittävästi ohjausta työpaikan muulta henkilökunnalta. Puolestaan 21 % vastanneista kokee, ettei saanut oppilaitokseltaan riittävästi ohjausta ja tukea työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyen. Joka viides myös kokee, ettei oppilaitoksen edustaja ollut käytettävissä riittävästi työpaikalla järjestettävän oppimisen aikana.

Toisin sanoen ilman riittävää tukea ja ohjausta, opiskelija tai koulutustyöpaikka ei välttämättä ole tietoinen osaamistavoitteista, minkä takia tärkeä väylä kartuttaa sekä osoittaa omaa ammattitaitoa menee hukkaan.

Opintojen eteneminen

Opiskelijoiden opintojen suorittamisen kirjaaminen on kriittinen osa opiskelijoiden etenemistä opinnoissaan sekä tukipalveluiden saannissa. Valitettavasti kaikissa tilanteissa kirjaukset tutkinnon osien suorittamisesta kirjataan viiveellä, jonka myötä näyttää siltä, että opiskelija ei etenisi tutkinnon vaatimalla tahdilla opinnoissaan. Tähän tarvitsee muutosta, sillä tämä voi vaikuttaa esim. Opiskelijan toimeentuloon.

Sijoittuminen työelämään

Työelämään sijoittumisessa ongelmallisena nähdään työelämän vaatimukset. Ammatillinen tutkinto valmistaa ammattiin, mutta jokaisessa työpaikassa tarvitsee myös aikaa oppia työpaikan toimintamallit sekä sen kyseisen työpaikan spesifi toimiala ja sen työtehtävät. Tähän vastauksena myös tarvitaan työssäoppimispaikoilla laajempaa ohjausta ja opetusta työtehtäviin sekä työntekotapoihin.

Sijoittuminen työelämään

Jotta opiskelijat voivat entistä paremmin työllistyä ja sijoittua omalle alalle työelämässä, tulee myös panostaa opetuksessa ja ohjauksessa työelämän haasteiden, alan tulevaisuudennäkymiin ja sen tarjoamien uramahdollisuuksien läpikäyntiin. Työelämätaitojen läpikäynti on tärkeä osa ammatillista kasvua, sillä osa opiskelijoista saa työpaikalla tapahtuvan koulutuksen kautta ensimmäiset kosketukset työelämään.

Kiitän!

@osku_ry

www.osku.fi

/amisosku